

Satt inne tre år och åtta månader. Anders Adali är före detta värdetransportörare. År 2007 åkte han dit för ett rån, och hamnade i fängelse. Sonen var då bara två år.

Anders satt i fängelse när

LIVSSTILSFÖRÄNDRING

År 2007 begicks ett uppmärksammat värdetransportrån i Finland. En av hjärnorna bakom var leklandsägaren och tvåbarnspappan Anders Adali. Längtan efter lyx fick honom att leva dubbelliv och offra allt. I dag har han lämnat det gamla livet och gör allt för att bli en värdig förälder.

Anders Adali skulle köpa ingredienser till piroger för att baka med barnen, när han med två fulla matkassar blev gripen utanför närbutiken.

– Det gick förbi flera personer som kände mig. Jag var ju killen som ägde leklandet.

Anders dömdes senare för grovt rån, ett värdetransportrån i 15-miljonersklassen mot Finlands bank, som han begått tillsammans med sex andra, varav tre svenskar. Domen blev sju års fängelse, varav han satt inne tre år och åtta månader.

Det var en viktig tid under barnens uppväxt, och Anders var inte där.

– Jag grät när jag hörde om dotterns första dag i skolan. Eller när hon lärde sig cykla. Men samtidigt har jag en förmåga att bita ihop.

Anders Adali växte upp i en kärnfamilj med en tvillingssyster och två äldre syskon i ett medelklassområde utanför Stockholm. Han var den sportiga killen som spelade fotboll fem till sex dagar i veckan. Pappan hade stränga regler.

– Han slog mig og jag inte skötte mig

så jag gjorde inget dumt, men på något sätt klandrade jag ändå till det så pappa blev arg. Annars kan jag inte skylla någonting jag gjort på en dålig uppväxt. Jag hade det bättre än många andra.

Han ville tidigt ha pengar. När han var 13 år sålde han smycken på Hötorget i Stockholm. Om någon hade sagt att han skulle bli kriminell hade han aldrig trott på det. Men av hans förebilder, en släkting, körde Porsche, Ferrari och andra lyxbilar och när Anders fyllde 16 år fick han en DT Yamaha av sin pappa med uppmaningen att inte parkera den vid skolan.

– Den hade borttagen instrumentpanel och en massa ihoptryckta kablar. Solklart stöldgods.

När Anders Adali var 16 år skilde sig föräldrarna och han flyttade hemifrån. Han gick ekonomiskt gymnasium och engagerade sig i elevrådet, matrådet, skoltidningen, sportrådet, skolkatalogen, men mindre i själva skolarbetet.

Senare fick han jobb på en mack och

”
Dottern var nyklippt och jag kände inte ens igen min son. Han hade blivit så stor!

Anders Adali

som dörrvakt, han började också sälja cannabis, kokain och begick mindre stölder. Han var beredd att testa mycket, bara livet inte blev långtråkigt.

När Anders var 23 år blev han pappa. Han hade då övergett till tyngre brott med mer pengar i potten. Trots att han var miljonär jobbade han som sjukvårdsbiträde och drömde om att utbilda sig till sjuksköterska. Han levde ett dubbeltiv där han dölde sin kriminella sida och det var en paradox att just han kunde rikta vapen mot människor.

– Självvisste jag ju att jag aldrig skulle skada någon fysiskt, jag använde oftast inte ens riktiga vapen. Jag hade bara fokus på att få pengar. Men jag förstär att jag har skadat psykiskt och gjort människor rädda. Det känns inte bra.

När Anders begick sina sista rån ägde han Stockholms största lekland och ett byggbolag. Han var en driven entreprenör och en "kul" pappa.

– Jag bjöd barnens dagis till leklandet och kände alla. Det var en rolig tid.

Foto: Jessica Gow/TT

Barnen som gäller. Anders Adali missade en viktig tid under barnens uppväxt. Idag är prioriteringarna solklara för Anders Adali. Det är barnen som gäller. "Jag vill ge leenden och få leenden tillbaka. Det är allt som räknas", säger han.

Anders Adali

Ålder: 39 år.

Familj: Två barn, 12 och 15 år.

Bor: Vällingby.

Gör: Möbelsmontör, egen företagare, säkerhetskonsult, tv-profil, föreläsare, författare till böckerna "Sista Rånet", 2015, och "Svenska rånare", 2017.

Motto: "Karma is a bitch – ge folk ett leende så får du ett leende tillbaka".

Rån

● Mindre än en procent av alla anmälda rån avser bank eller värde-transport (2015).

● 8560 rån polisanmäldes 2016. Av dem var 13 bankrån.

● 425 personer dömdes till fängelse för rån eller grovt rån år 2015.

Källa: Brottsförebyggande rådet

barnen var små

Men det roliga fick ett abrupt slut. I det finska fängelset hade han 23 timmars inläsning per dag, en timme fick han vara ute på taket. Första gången barnen kom dit, drygt ett år efter att han greps, träffades de i ett litet rum där man såg taggtråden utanför fönstren. Då var sonen tre och ett halvt år och dottern sex och ett halvt.

– Jag var nervös. Jag hörde rösterna utanför dörren.

Han blir glansig i ögonen.

– Jag gick ned på knä. Dottern var nyklippt och jag kände inte ens igen min son. Han hade blivit så stor! Den första kramen glömmar jag aldrig, jag kände att det var en kram av osäkerhet.

Han minns att sonen var blyg. Anders behövde gå och kissa och sonen sa att det behövde han också.

– Vi kissade i kors och det var helt galet egentligen. Sedan dess är vi kompisar igen, skattar Anders.

Han skäms över det han utsatt sina barn för, och han minns första gången efter fängelsestiden när han skulle föl-

ja sin dotter till skolan. En av dotterns kompisar ropade: "Är det där din pappa? Han ska sitta i fängelse."

– Då först fattade jag vad på riktigt vad hon hade fått lida.

Anders Adali har missat mycket, men gläder sig desto mer åt små saker.

– Jag försöker ta igen. Barnen bor hos mig varannan vecka och då gör jag allt för dem, spelar fotboll och skjutsar till thaiboxning.

Han har funderat mycket på vad det var som gjorde att han kunde stänga av offrens perspektiv och hur han kunde riskera samvaron med sin älskade familj. Han har på senare år fått diagnosen adhd.

– Jag har fortfarande problem med konsekvenstänkande. Men jag vet att jag aldrig skulle ha kunnat skada någon fysiskt. Allt handlade om att jag ville ha pengar.

Anders menar att det är samma personlighet som gjort att han har kunnat ta sig tillbaka. Han är öppen med

sin kriminella bakgrund, men det har haft sitt pris.

– Som när en kund i möbelsmontör- och flyttföretaget jag jobbar för ringde till chefen och berömde mig för ett gott jobb, samtidigt som han inte ville ha en före detta rånare som mig i sina lokaler igen.

Anders Adali har varit fri sedan 2011. I fängelset skrev han en bok om sitt liv som rånare som ett sätt att vaccinera sig mot återfall.

– När jag valde att berätta om livet som rånare visste jag att jag aldrig mer skulle kunna råna igen. Det är barnen och framtiden som gäller.

I övrigt säger han att det ändå är lättare att lyckas i det vanliga livet än i det kriminella.

– Om jag inte dyker upp på ett möte för att jag har fastnat i trafiken så kan vi boka en ny tid. Men om mötet handlar om att jag ska betala för droger kan jag bli dödad. Det är stressigt att vara kriminell. (TT)

Helena E. Källgren